

**ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2026-2027**

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Η διαμόρφωση των Οδηγιών για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στο Γυμνάσιο βασίζεται στο **Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο** (ΕΠΣ-ΞΓ) από Γ' Δημοτικού έως Γ' Γυμνασίου (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ. Β'/09-09-2016), λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα ισχύοντα διδακτικά βιβλία και άλλες πηγές εγκεκριμένου εκπαιδευτικού υλικού.

Το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ξένες γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) προδιαγράφει τους προσδοκώμενους στόχους (προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα) και οργανώνει τη γλωσσική ύλη βάσει επικοινωνιακών γλωσσικών ικανοτήτων που αναμένεται να κατακτήσουν οι μαθητές/-ήτριες κατά επίπεδο γλωσσομάθειας σύμφωνα με την εξάβαθμη κλίμακα του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ)¹. Για τον λόγο αυτό, το ΕΠΣ-ΞΓ περιλαμβάνει **περιληπτικούς και αναλυτικούς δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας**, η περιγραφή των οποίων συνίσταται σε δηλώσεις σχετικά με τις δράσεις ή ενέργειες που αναμένεται να είναι σε θέση να κάνουν οι μαθητές/-ήτριες σε κάθε επίπεδο, προκειμένου να θεωρούνται επαρκείς χρήστες της γλώσσας στο εν λόγω επίπεδο. Η κάθε δήλωση είναι ένας **«περιγραφικός» δείκτης (περιγραφητής)** της επικοινωνιακής επάρκειας των μαθητών/-τριών.

Οι δείκτες (περιγραφητές) του ΕΠΣ-ΞΓ είναι σύστοιχοι με τους δείκτες του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ/CEFR)² του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ) και αφορούν τα επίπεδα γλωσσομάθειας από το Α1 μέχρι το Β2. Σύμφωνα με το ΕΠΣ-ΞΓ, τα αναμενόμενα επίπεδα γλωσσομάθειας βάσει των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας στο **Γυμνάσιο** είναι τα ακόλουθα:

Α' ξένη γλώσσα (Αγγλικά)		Β' ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά)	
Α' τάξη	επίπεδο Α2-/Β1-	Α' τάξη	επίπεδο Α1-
Β' τάξη	επίπεδο Β1-/Β1+	Β' τάξη	επίπεδο Α1
Γ' τάξη	επίπεδο Β1+/Β2-	Γ' τάξη	επίπεδο Α1+

Με την εφαρμογή του ΕΠΣ-ΞΓ προωθείται μία μετατόπιση στην ξενόγλωσση εκπαίδευση από την υλικοκεντρική και τη δασκαλοκεντρική στη **μαθησιοκεντρική** και τη **μαθητοκεντρική** προσέγγιση, η οποία αφορά τον τρόπο οργάνωσης του διδακτικού/μαθησιακού αντικειμένου της ξένης γλώσσας και της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας, κοινό για όλες τις ξένες γλώσσες. Η προσοχή του/της εκπαιδευτικού στρέφεται από την «κάλυψη της ύλης» του μαθήματος στον ίδιο/στην ίδια τον/την μαθητή/-ήτρια και συγκεκριμένα από το «τι θα διδαχθεί» στο «**τι θα μάθει ο/η μαθητής/-ήτρια**». Με άλλα λόγια, το ενδιαφέρον του/της εκπαιδευτικού στρέφεται στο πώς μπορεί να βοηθήσει τον/την μαθητή/-ήτρια να πράξει γλωσσικά αξιοποιώντας όλες τις πηγές νοηματοδότησης που του παρέχονται μέσα από επικοινωνιακές γλωσσικές δραστηριότητες, ώστε να αποκτήσει σχετική επάρκεια για να επικοινωνεί ικανοποιητικά μέσω της ξένης γλώσσας στη συγκεκριμένη κατάσταση επικοινωνίας ή στο συγκεκριμένο συγκεκριμένο πλαίσιο.

¹ Τα επίπεδα γλωσσομάθειας, όπως ορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΤΕ), κατηγοριοποιούνται σε τρία γενικά επίπεδα (Α, Β και Γ) και έξι επιμέρους επίπεδα (Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1 και Γ2). Βλ. και <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions>.

² Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). Βλ. και <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>.

Το ΕΠΣ-ΞΓ, ως Πρόγραμμα Σπουδών (curriculum) και όχι ως Αναλυτικό Πρόγραμμα (syllabus), περιγράφει τους **προσδοκώμενους στόχους**, δηλαδή το **τι** πρέπει να ξέρει και να κάνει ο μαθητής/-ήτρια μετά το τέλος της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας, και όχι το **πώς** αυτοί θα επιτευχθούν. Δηλαδή προδιαγράφει τα στοιχεία του γνωστικού αντικείμενου που θα διδαχτούν και όχι το **πότε** ή το **πώς** θα διδαχτούν αφού οι μέθοδοι, οι τεχνικές διδασκαλίας, ο επιμερισμός της ύλης, κ.λπ. καθορίζονται από παράγοντες που έχουν άμεση σχέση με τους/τις μαθητές/-ήτριες, τους εκπαιδευτικούς και τα διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης. Το ΕΠΣ-ΞΓ αποτελεί ένα πλαίσιο αναφοράς, βάσει του οποίου οι μαθητές/-ήτριες μπορούν, με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού, με προσωπική μελέτη και εξωσχολική ενασχόληση, να εμπλακούν στη διαδικασία μάθησης.

Επιπλέον, το ΕΠΣ-ΞΓ περιγράφει τις γνώσεις και τις επικοινωνιακές δεξιότητες που πρέπει να αποκτηθούν **κατά επίπεδο γλωσσομάθειας, όχι κατά τάξη**, εφόσον οι μαθητές/-ήτριες σε μια συγκεκριμένη τάξη δεν είναι μια συμπαγής ομάδα με τα ίδια χαρακτηριστικά. Οι έφηβοι διαφέρουν μεταξύ τους σε ωριμότητα, εμπειρίες και ενδιαφέροντα. Έτσι μπορεί να μάθουν διαφορετικά πράγματα και με διαφορετικούς ρυθμούς. Ακολουθώντας αυτή τη φιλοσοφία, επιδιώκεται να δίνεται η δυνατότητα να προσαρμόζεται η διδακτική/μαθησιακή διαδικασία στα επίπεδα γλωσσομάθειας και στις ανάγκες των μαθητών/-τριών κάθε τάξης με την εφαρμογή της εξατομικευμένης μάθησης και των τεχνικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

Σε αντίθεση με προηγούμενα προγράμματα σπουδών για τις ξένες γλώσσες, το ΕΠΣ-ΞΓ επιδιώκει να «απεγκλωβίσει» τον/την εκπαιδευτικό από τη στενή καθοδήγηση σχετικά με το τι θα διδάξει τότε και πώς αποκλειστικά από το εγχειρίδιο της τάξης ή ένα κανονιστικό αναλυτικό πρόγραμμα. Τα **διδασκτικά βιβλία** μπορούν να αξιοποιούνται ως ένα εργαλείο μεταξύ άλλων διδακτικών μέσων και πόρων που χρησιμοποιεί ο/η εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους γενικούς και ειδικούς διδακτικούς στόχους, καθώς δεν είναι δυνατόν αφ' εαυτών να καλύψουν τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας συγκεκριμένης τάξης μαθητών/-τριών και να αποτελέσουν τη βάση για διαφοροποιημένη διδασκαλία που λαμβάνει υπόψη τα ατομικά χαρακτηριστικά των μαθητών/-τριών.

Αξίζει να σημειωθεί πως τα διδασκτικά βιβλία που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος για τις ξένες γλώσσες εν μέρει συνάδουν με τη φιλοσοφία και τη λογική του ΕΠΣ-ΞΓ και τις γλωσσοδιδακτικές προσεγγίσεις που αυτό προωθεί, καθώς δεν έχουν σχεδιαστεί και συγγραφεί ειδικά ώστε να ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές του. Ειδικότερα, δεν υπάρχει πλήρης αντιστοίχιση των προσδοκώμενων στόχων (των περιγραφικών δεικτών) του ΕΠΣ-ΞΓ, όπως π.χ. αυτών για τη διαμεσολάβηση, με τις επικοινωνιακές γλωσσικές δεξιότητες που καλλιεργούν τα υφιστάμενα εγχειρίδια ξένων γλωσσών. Οι δεξιότητες αυτές ακολουθούν εν μέρει το σκεπτικό του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEFR, 2001), δεν μετουσιώνουν όμως τους στόχους του ΕΠΣ-ΞΓ σε συγκεκριμένες δραστηριότητες στα εγχειρίδια. Ωστόσο, εφόσον οι στόχοι του ΕΠΣ-ΞΓ δεν εξυπηρετούνται από τα συγκεκριμένα εγχειρίδια επαφίεται στον/στην εκπαιδευτικό η χρήση κατάλληλου υλικού στο μέτρο του δυνατού.

Με βάση τα παραπάνω, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να χρησιμοποιεί το ΕΠΣ-ΞΓ ως **εργαλείο** για να διαμορφώσει αρχικά τους ειδικούς στόχους της διδασκαλίας του/της και στη συνέχεια να οργανώσει το μαθησιακό αντικείμενο, να σχεδιάσει δραστηριότητες και διδασκτικά σενάρια, να παραγάγει εκπαιδευτικό υλικό προκειμένου να προωθήσει τους προσδοκώμενους στόχους του ΕΠΣ-ΞΓ. Γενικότερα, μπορεί να αξιοποιήσει το ΕΠΣ-ΞΓ ως βάση για να αναπτύξει το δικό του/της **αναλυτικό πρόγραμμα**, να προγραμματίσει το διδακτικό του/της έργο και να οργανώσει τη μαθησιακή διαδικασία, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών του/της, αξιοποιώντας κατάλληλα τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και τις ΤΠΕ.

Ως αφετηρία της παραπάνω διαδικασίας, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει τους **αναλυτικούς δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας** του ΕΠΣ-ΞΓ, οι οποίοι ως σαφείς **περιγραφικοί δείκτες** για κάθε επιμέρους επικοινωνιακή δραστηριότητα ή ικανότητα και για κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας, κοινοί για όλες τις γλώσσες που παρέχει το ΕΠΣ-ΞΓ, αποτελούν τη βάση για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας αλλά και για τη διαμόρφωση της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ) ΤΟΥ ΕΠΣ-ΞΓ

Οι παρακάτω **περιγραφικοί δείκτες** για κάθε επιμέρους επικοινωνιακή δραστηριότητα ή ικανότητα και για κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας του ΕΠΣ-ΞΓ προτείνεται να αξιοποιηθούν **σε προαιρετική βάση** και οι αντίστοιχες διδακτικές ώρες μπορούν να διατεθούν από τον/την εκπαιδευτικό για εμβάθυνση ή εξειδίκευση, ανάλογα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών:

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΓΓΛΙΚΑ

Επίπεδο Γλωσσομάθειας A2
Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
4. «να συνάγουν τη στάση του συντάκτη ενός κειμένου ερμηνεύοντας απλά γλωσσικά στοιχεία, π.χ. τη χρήση των επιθέτων»
5. να έχουν βασική επίγνωση του αντωνυμικού συστήματος και του κλιτικού παραδείγματος πολύ συχνών ρημάτων
6. να έχουν βασική επίγνωση των μορφολογικών χαρακτηριστικών ουσιαστικών και επιθέτων (γένος, πτώση, αριθμός) και της γραμματικής συμφωνίας σε απλές ονομαστικές φράσεις
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
5. «να αποδίδουν το γενικό νόημα ενός ή περισσότερων σύντομων κειμένων ή να συνοψίζουν τα κύρια σημεία του/τους, αξιοποιώντας γλωσσικά στοιχεία (λεξικά και γραμματικά) που χρησιμοποιούνται σε αυτό/αυτά»
ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
4. «να δίνουν στην ξένη γλώσσα περιφραστικούς ορισμούς εννοιών που τους δίνονται στα ελληνικά»
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
2. να κατανοούν τα βασικά σημεία αποσπασμάτων από τηλεοπτικά ή ραδιοφωνικά προγράμματα σχετικά με θέματα της επικαιρότητας, εφόσον ο λόγος είναι απλός και καθαρός
6. «να αναγνωρίζουν το είδος ενός κειμένου και επιμέρους στοιχεία του περιβάλλοντος χρήσης του, τον συντάκτη, τον αποδέκτη, τον επικοινωνιακό σκοπό που εξυπηρετεί»
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
3. «να προτείνουν στον/στους συνομιλητή/ές τους λύσεις σχετικά με κάποιο πολύ απλό πρόβλημα, ακόμα και αν δεν έχουν την ευχέρεια να εμπλακούν σε εκτενή συζήτηση σχετικά με αυτές»
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
4. «να δίνουν στην ξένη γλώσσα περιφραστικούς ορισμούς εννοιών που τους δίνονται στα ελληνικά»

Επίπεδο Γλωσσομάθειας B1
Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
4. να κατανοούν τα συμπεράσματα που ακολουθούν την έκθεση των νοημάτων σε ένα απλό άρθρο
7. να συνδέουν κατακερματισμένες φράσεις ή μέρη ενός κατακερματισμένου κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη εκείνα τα γλωσσικά στοιχεία που υπηρετούν τη συνοχή και τη συνεκτικότητά του, δηλαδή συνδέσμους (αλλά, επειδή, όταν κ.τλ.), επιρρηματικές φράσεις (πρώτα απ' όλα, αρχικά, στη συνέχεια, επιπλέον) ή ρηματικούς τύπους (τελειώνοντας, συνοψίζοντας) κ.τλ.
8. να συνδέουν διαφορετικά κείμενα ή τον τίτλο ενός κειμένου με τον υπότιτλο ή τον υπότιτλο με το αρχικό τμήμα ενός κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη νοηματικούς ή και γραμματικούς δείκτες
9. να τοποθετούν στη σωστή σειρά μέρη ενός κειμένου τα οποία εμφανίζονται ανακατεμένα, αναγνωρίζοντας την αλληλουχία των νοημάτων και λαμβάνοντας υπόψη γλωσσικά στοιχεία που διασφαλίζουν τη συνοχή του κειμένου
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
5. να αξιοποιούν έντυπα ή ηλεκτρονικά λεξικά και θησαυρούς προκειμένου να αφηγηθούν γραπτά μια προσωπική εμπειρία, χρησιμοποιώντας κατάλληλα λεξικά μέσα
8. να συνθέτουν ή να συνοψίζουν πληροφορίες από ποικίλες πηγές συντάσσοντας ένα νέο, ορθά δομημένο, συνεκτικό κείμενο
ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
2. να συμπεριλαμβάνουν σε κείμενο που συντάσσουν στην ξένη γλώσσα πληροφορίες από ένα ή περισσότερα ελληνόγλωσσα κείμενα, προσαρμόζοντας τις πληροφορίες σε νέο επικοινωνιακό περιβάλλον
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
4. να κατανοούν απλές οδηγίες εγχειριδίων χρήσης οικιακών ή άλλων συσκευών.
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
6. να συνοψίζουν ή να συνθέτουν τα κύρια σημεία ενός ή περισσότερων κειμένων που αφορούν σε οικεία θέματα (προσωπικά, επαγγελματικά, κοινωνικά)
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
2. να συμπεριλαμβάνουν σε προφορικό κείμενο που παράγουν στην ξένη γλώσσα πληροφορίες από ένα ή περισσότερα ελληνόγλωσσα γραπτά κείμενα, προσαρμόζοντας τις πληροφορίες σε νέο επικοινωνιακό περιβάλλον

Επίπεδο Γλωσσομάθειας B2
Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
7. να κατανοούν γραπτές οδηγίες ή εντολές που μπορεί να περιέχουν ειδικές/τεχνικές πληροφορίες
8. να έχουν επίγνωση των γραμματικών μέσων σύνδεσης των προτάσεων (παρατακτική, υποτακτική σύνδεση) και της νοηματικής αλληλουχίας των μερών ενός κειμένου
10. να κρατούν γραπτές σημειώσεις στην ελληνική από κείμενο που διάβασαν ή άκουσαν στην ξένη γλώσσα.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
4. να συντάσσουν μια έκθεση ή γραπτή αναφορά, παρουσιάζοντας με σαφήνεια τα κύρια και δευτερεύοντα στοιχεία του θέματος στο οποίο αφορά και διατυπώνοντας συμπεράσματα
8. να παρουσιάζουν περιληπτικά τα πιο σημαντικά σημεία ενός κειμένου, προσαρμόζοντας το κείμενο που παραγάγουν σε συγκεκριμένες συνθήκες επικοινωνίας ή επικοινωνιακό περιβάλλον
ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
5. να διατυπώνουν στην ξένη γλώσσα με διαφορετικό τρόπο ή διαφορετικό ύφος ένα προφορικό ή γραπτό μήνυμα στην ελληνική, χρησιμοποιώντας απλές γραμματικές δομές και πλούσιο λεξιλόγιο.
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
4. να κατανοούν κείμενα απλού ακαδημαϊκού λόγου (π.χ. διαλέξεις, συζητήσεις επιστημονικού περιεχομένου κ.τλ.) στα οποία μπορεί να γίνεται αναφορά σε αφηρημένες ή θεωρητικές έννοιες ή και σε τεχνικούς όρους
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
1. να περιγράφουν γεγονότα, καταστάσεις ή εμπειρίες, εκθέτοντας με σαφήνεια και λεπτομέρεια διαφορετικές πλευρές τους
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
3. να ανταλλάσσουν με τον/τους συνομιλητή/ές τους πληροφορίες που αντλούν από σύνθετα ελληνόγλωσσα κείμενα

ΜΑΘΗΜΑ: Β΄ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΓΑΛΛΙΚΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ, ΙΤΑΛΙΚΑ)

Επίπεδο Γλωσσομάθειας A1 Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
5. να αναγνωρίζουν οικεία ονόματα (χωρών, πόλεων, γνωστών προσώπων κ.τλ.) και απλούς προσδιορισμούς χρόνου (επιρρήματα όπως «χθες», «σήμερα», «αύριο» ημερομηνίες, ώρες), τόπου (τοποθεσίες, διευθύνσεις) και ποσότητας (αριθμούς, τιμές)
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
6. να διατυπώνουν μια στοιχειώδη αφήγηση, συνδέοντας τις φράσεις και προτάσεις με απλούς συνδέσμους ή επιρρήματα (π.χ. «και», «αλλά», «ή», «μετά» κ.τλ.)
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
5. να κατανοούν τη σημασία κοινών διεθνοποιημένων λέξεων ή φράσεων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες (π.χ. e-mail, fax, tv, service κ.τλ.)

Η προαιρετική αξιοποίηση στη διδασκαλία των ανωτέρω προσδοκώμενων στόχων (περιγραφικών δεικτών) επιτρέπουν στον/στην εκπαιδευτικό να αφιερώσει περισσότερο χρόνο σε εμβάθυνση ή εξειδίκευση, ανάλογα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών.

Σημείωση για τη Β΄ Ξένη Γλώσσα:

Το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες προσδιορίζει τους γενικούς και τους επιμέρους δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας από το επίπεδο A1 (στοιχειώδης γνώση της γλώσσας) έως και το ανώτατο επίπεδο B2 (καλή γνώση της γλώσσας). Οι δείκτες αυτοί αντιστοιχούν σε γλωσσικές πράξεις που είναι σε θέση να κάνουν οι μαθητές/τριες σε κάθε επίπεδο, προκειμένου να θεωρούνται επαρκείς χρήστες της γλώσσας στο εν λόγω επίπεδο.

Στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα η Β' Ξένη Γλώσσα εισάγεται στην Ε' Δημοτικού και η διδασκαλία της είναι υποχρεωτική έως και την Γ' Γυμνασίου. Κατά τη διάρκεια των πέντε αυτών σχολικών ετών, το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ξένες γλώσσες στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο προβλέπει να καλυφθεί το **επίπεδο Α1** (στοιχειώδης γνώση της γλώσσας).

Δεδομένου ότι το διάστημα των πέντε ετών είναι ιδιαίτερα μεγάλο για την κάλυψη ενός μόνο επιπέδου, θεωρούμε ότι όλοι οι προβλεπόμενοι δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας για κάθε επί μέρους ενότητα του Α1 συνιστούν ένα ενιαίο σύνολο.

Κατά τη διάρκεια των πέντε αυτών ετών είναι σημαντικό να προταθούν στους μαθητές/τριες διδακτικό υλικό και μαθησιακές δραστηριότητες που να καλύπτουν όλους τους δείκτες για το επίπεδο Α (βασικός χρήστης της γλώσσας), διότι με αυτό τον τρόπο θα έχουν μια ολοκληρωμένη και σφαιρική διδασκαλία για το Α1. Όλοι οι δείκτες οι οποίοι εμπίπτουν σε αυτό το επίπεδο γλωσσομάθειας αντανακλούν τις πρώτες γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσει ο/η μαθητής/τρια και οι οποίες αποτελούν όλες προϋπόθεση για να προχωρήσει στο επόμενο επίπεδο.

Τέλος, παρόλο που το σχολείο δεν συνδέεται επίσημα με το Πιστοποιητικό Κρατικό Γλωσσομάθειας, οι μαθητές/τριες που επιθυμούν να αποκτήσουν πιστοποίηση επιπέδου Α1 πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στις απαιτήσεις όλων των δεικτών επικοινωνιακής επάρκειας.

Με δεδομένο ότι οι μαθητές/-ήτριες έρχονται στην Α' τάξη του Γυμνασίου με **διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας**, είναι πολύ σημαντικό, ο/η εκπαιδευτικός:

- να διαγιγνώσκει το γενικό επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών και να προβαίνει σε έρευνα των μαθησιακών αναγκών τους,
- να προσαρμόζει την εκπαιδευτική διαδικασία στο προφίλ των μαθητών/-τριών που έχει (α) σε διαφορετικά τμήματα μιας ξενόγλωσσης τάξης, (β) σε διαφορετικές τάξεις του ίδιου σχολείου και (γ) σε διαφορετικά σχολεία,
- να υιοθετεί πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη και το επιμορφωτικό υλικό για τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ)³ (<https://elearning.iep.edu.gr/course/view.php?id=809>).

Δεδομένου ότι το διδακτικό εγχειρίδιο δεν αποτελεί το μόνο εργαλείο της διδασκαλίας, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να **εμπλουτίζει** το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο ίδιος/η ίδια, με βάση τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών/-τριών, λαμβάνοντας υπόψη:

α) το επιμορφωτικό και εκπαιδευτικό υλικό που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στο ΕΠΣ-ΞΓ και τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία⁴ το οποίο περιλαμβάνει διδακτικές προτάσεις όπως εκπαιδευτικά σενάρια σε ψηφιακή και εκτυπωσιμη μορφή (<https://elearning.iep.edu.gr/course/index.php?categoryid=24>),

³ Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στα νέα ΠΣ των Ξένων Γλωσσών του 2016: ΕΠΣ-ΞΓ/Θεωρητικό Πλαίσιο.

⁴ «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στα Νέα Προγράμματα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών – Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ) και Προγράμματα Εκμάθησης Αγγλικής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία (ΠΕΑΠ)», στο πλαίσιο της Πράξης «Παρεμβάσεις επιμόρφωσης για την ενίσχυση των σχολικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5004204.

β) Το εκπαιδευτικό και διδακτικό υλικό που έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο άλλων δράσεων του ΙΕΠ όπως για παράδειγμα τα διδακτικά σενάρια για την αξιοποίηση των τεχνών στην ξενόγλωσση εκπαίδευση⁵ (<https://www2.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/didaktika-senaria-oi-texnes-sti-glossiki-ekpaidefsi-ksenes-glosses>).

Επίσης, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να **εμπλουτίζει** το περιεχόμενο του διδακτικού υλικού, αξιοποιώντας ψηφιακά αποθετήρια και περιβάλλοντα που φιλοξενούν μαθησιακά αντικείμενα και διδακτικά σενάρια σε εκτυπώσιμη και ψηφιακή μορφή. Ενδεικτικά παραθέτουμε πηγές και παραδείγματα αξιοποίησης διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού για το Γυμνάσιο:

α) Τα ψηφιακά αποθετήρια του **Εθνικού Συσσωρευτή Εκπαιδευτικού Περιεχομένου «Φωτόδεντρο»** (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/>) δίνουν τη δυνατότητα αναζήτησης και αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει αναζήτηση χρησιμοποιώντας λέξεις-κλειδιά και στη συνέχεια, να θέσει περιορισμούς με τα φίλτρα που δίνονται όπως η βαθμίδα εκπαίδευσης, η ηλικία του/της μαθητή/-ήτριας, ο τύπος αντικείμενου, το επίπεδο γλωσσότητας, οι θεματικές περιοχές (γνωστικά αντικείμενα) κ.λπ. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Το **Φωτόδεντρο LOR+** (<https://lor.photodentro.edu.gr/>), αποτελεί τη νέα, ανανεωμένη έκδοχή του αποθετηρίου «Φωτόδεντρο Μαθησιακά Αντικείμενα». Συνενώνει σε ένα ενιαίο αποθετήριο και εκσυγχρονίζει τρία διακριτά αποθετήρια της οικογένειας «Φωτόδεντρο»: τα αποθετήρια Μαθησιακών Αντικείμενων (LOR), Εκπαιδευτικών Βίντεο (VIDEO) και Εκπαιδευτικών Λογισμικών (EDUSOFT). Φιλοξενεί ανοιχτούς εκπαιδευτικούς πόρους όπως μαθησιακά αντικείμενα (Μ.Α.) (προσομοιώσεις, παιχνίδια, 3D, δραστηριότητες, ασκήσεις, τεστ κ.ά.) και εκπαιδευτικά βίντεο, για αξιοποίηση σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Σημειώνεται ότι μπορούν να αξιοποιηθούν Μ.Α. από άλλα γνωστικά αντικείμενα για την υποστήριξη της διαθεματικής προσέγγισης και βίντεο στην ελληνική γλώσσα για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων διαμεσολάβησης. Το αποθετήριο διαθέτει επίσης εκπαιδευτικά λογισμικά και πακέτα, για τοπική μεταφόρτωση, ή άλλων προϊόντων εκπαιδευτικού λογισμικού που διαθέτουν σφραγίδα ποιότητας και διατίθενται ελεύθερα προς την εκπαιδευτική κοινότητα.
- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Σενάρια** (<https://photodentro.edu.gr/ls/>), το νέο αποθετήριο της οικογένειας «Φωτόδεντρο», φιλοξενεί δομημένα εκπαιδευτικά σενάρια με μαθησιακές δραστηριότητες που αναπτύσσονται και δημοσιεύονται από την εκπαιδευτική κοινότητα, ακολουθώντας τις πρότυπες δομές εκπαιδευτικών σεναρίων και τις στοχευμένες οδηγίες και παιδαγωγικές κατευθύνσεις που παρέχονται (LS Templates).
- Το **Φωτόδεντρο e-γίλο χρηστών** (<http://photodentro.edu.gr/ugc>), φιλοξενεί επίσης Μ.Α. διαφόρων τύπων, ενώ οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναρτούν επώνυμα και το δικό τους εκπαιδευτικό ψηφιακό περιεχόμενο, να αξιολογούν το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό, να αλληλεπιδρούν και να αναζητούν ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο άλλων χρηστών.
- Το **Φωτόδεντρο Ανοικτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές** (<http://photodentro.edu.gr/oep/>) φιλοξενεί εκπαιδευτικές πρακτικές, οι οποίες έχουν εφαρμοστεί στο πλαίσιο βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων διδακτικών παρεμβάσεων. Αν και οι εκπαιδευτικές πρακτικές που αφορούν την ξένη γλώσσα στο Δημοτικό είναι περιορισμένες, εκπαιδευτικές πρακτικές άλλων γνωστικών αντικείμενων μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διαθεματικότητας.

⁵ Επιστημονική Διημερίδα: «Οι Τέχνες στη Γλωσσική εκπαίδευση». Διδακτικά Σενάρια: α) Γλώσσα-Νεοελληνική Γλώσσα, β) Ξένες Γλώσσες. 26-27 Ιουνίου 2019, 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας.

- Το **Φωτόδεντρο Πολιτισμός** (<http://photodentro.edu.gr/cultural/>) είναι ένας θεματικός συσσωρευτής πολιτισμικών εκπαιδευτικών πόρων που συγκεντρώνει και παρέχει ενοποιημένη αναζήτηση σε χιλιάδες επιλεγμένους ψηφιακούς πόρους από πολιτισμικές συλλογές που βρίσκονται είτε στην Ευρωπαϊκή Πύλη πολιτισμικού περιεχομένου "Europeana" (<https://www.europeana.eu/el>) είτε σε ψηφιακά αποθετήρια μουσείων ή άλλων φορέων. Σε όλους τους ψηφιακούς πόρους έχει γίνει πρόσθετος παιδαγωγικός/εκπαιδευτικός μετασχηματισμός ώστε να διευκολυνθεί η αξιοποίησή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Το **Φωτόδεντρο Διαδραστικά Σχολικά Βιβλία** (<http://ebooks.edu.gr/ebooks/>) αποτελεί ένα περιβάλλον αναζήτησης σχολικών βιβλίων και μαθημάτων με λέξεις-κλειδιά και ποικίλα φίλτρα (εκπαιδευτική βαθμίδα, τάξη, τύπος βιβλίου, θεματολογία/γνωστικό αντικείμενο). Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αναζητήσει στις σελίδες των εμπλουτισμένων βιβλίων τα ενεργά εικονίδια που ανοίγουν παιχνίδια, βίντεο κλπ. και να τα αξιοποιήσει στη μαθησιακή διαδικασία.

β) Η πλατφόρμα «**Αίσωπος**» (<http://aesop.iep.edu.gr/>) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο εργαλείο σχεδιασμού και αξιοποίησης υφιστάμενου ψηφιακού υλικού με τη χρήση ΤΠΕ. Αν και η πλειονότητα των ξενόγλωσσων σεναρίων για το Γυμνάσιο αφορά στη διδασκαλία της Αγγλικής, σενάρια άλλων γνωστικών αντικειμένων μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο δραστηριοτήτων διαμεσολάβησης ή της διαθεματικής προσέγγισης στη διδασκαλία.

γ) Η ιστοσελίδα του ΥΠΑΙΘΑ <https://www.minedu.gov.gr/kpg-prostheta/kpg-themata> για το **Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας** (ΚΠΓ) περιέχει θέματα περασμένων ετών της διαβαθμισμένης εξέτασης του ΚΠΓ, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της διάγνωσης του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών.

δ) Η βιβλιοθήκη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων «**Ιφιγένεια**» (<https://ifigeneia.cti.gr>) περιλαμβάνει εκπαιδευτικό υλικό για την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πρόκειται για υλικό που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων επιμόρφωσης Β' επιπέδου ΤΠΕ και συμπεριλαμβάνει ενότητες για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Επισημαίνεται ότι απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει παλαιότερα, σε προγράμματα επιμόρφωσης για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτική πράξη (Επιμόρφωση Β, Β1, Β2 επιπέδου ΤΠΕ). Πρόκειται για υλικό που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων επιμόρφωσης Β' επιπέδου ΤΠΕ και συμπεριλαμβάνει ενότητες για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Στη βιβλιοθήκη αυτή, οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να «καταθέτουν» υλικό (σενάρια, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, συνοδευτικό υλικό) χαρακτηρίζοντάς το με κατάλληλα μεταδεδομένα (π.χ. δημιουργός/συγγραφέας, δικαιώματα, λογισμικό που αξιοποιεί, γλώσσα κ.ά.) και να αναζητούν υλικό θέτοντας σύνθετα κριτήρια αναζήτησης.

Προτείνεται επίσης ο **εμπλουτισμός** του περιεχομένου της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας μέσω της αξιοποίησης κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού από έγκριτες έντυπες και ηλεκτρονικές εκπαιδευτικές και επιστημονικές πηγές, από την Ελλάδα και το εξωτερικό (π.χ. BBC, British Council, Goethe Institut, Institut français κ.α.) κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού, μετά από έλεγχο της παιδαγωγικής καταλληλότητάς του, και σύμφωνα με τις ανάγκες της τάξης, στο πλαίσιο ανανέωσης των ηλεκτρονικών πηγών οι οποίες αναφέρονται στα σχολικά εγχειρίδια.

Στην περίπτωση αξιοποίησης **διδακτικών σεναρίων** από ψηφιακά αποθετήρια, προτείνεται η προσαρμογή του σεναρίου από τον/την εκπαιδευτικό σύμφωνα με τις διδακτικές, παιδαγωγικές, μαθησιακές και άλλες ανάγκες των μαθητών/-τριών του/της. Για την προσαρμογή του διδακτικού σεναρίου από τον/την εκπαιδευτικό λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένα κριτήρια: το θέμα, ο γενικός

σκοπός και οι επιμέρους στόχοι του σεναρίου, οι γραμματισμοί και οι δεξιότητες που αναπτύσσονται, το προφίλ των μαθητών/-τριών στους/στις οποίους/οποίες απευθύνεται, το εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο ή ψηφιακό), η ψηφιακή υποδομή και τα μέσα που απαιτούνται, η μεθοδολογία και οι τεχνικές διδασκαλίας που ακολουθούνται, η οργάνωση της τάξης και οι ρόλοι του/της εκπαιδευτικού και των μαθητών/-τριών, καθώς και ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών/-τριών.

Τόσο για την προσαρμογή όσο και για τη δημιουργία ενός διδακτικού σεναρίου, προτείνεται η επιλογή δραστηριοτήτων βιωματικής και διερευνητικής μάθησης, κατάλληλων για την ηλικία των μαθητών/-τριών, οι οποίες διασφαλίζουν την ενεργό συμμετοχή τους στις διδακτικές και μαθησιακές διεργασίες και παράλληλα προάγουν τη συναισθηματική, διανοητική και ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση θετικών συνηθειών, στάσεων και αξιών. Επίσης, θα πρέπει να υιοθετούνται παιδαγωγικές αρχές και διδακτικές τεχνικές οι οποίες θα προσελκύουν το ενδιαφέρον των μαθητών/-τριών, θα ενισχύουν την αυτονομία και την αυτενέργειά τους, αλλά και την ανάπτυξη της συνεργασίας και της κοινωνικότητάς τους, την ικανότητα εξεύρεσης λύσεων, καθώς και την ανακάλυψη της γνώσης από τους ίδιους/τις ίδιες. Προκειμένου οι θεματικές και οι δραστηριότητες των σεναρίων να προσελκύουν το ενδιαφέρον και να έχουν νόημα για τους/τις μαθητές/-ήτριες, θα πρέπει να συνδέονται με την καθημερινή ζωή και τις κοινωνικές καταστάσεις και να διαθέτουν στοιχεία διαθεματικότητας.

Επισήμανση:

Στο πλαίσιο του διδακτικού σχεδιασμού, προκειμένου να αξιοποιήσουν τις προτεινόμενες ιστοσελίδες από το διδακτικό υλικό ή/και τα διδακτικά βιβλία, οι εκπαιδευτικοί προτείνεται να προβαίνουν σε επανέλεγχο της εγκυρότητάς τους, διότι ενδέχεται λόγω του δυναμικού τους χαρακτήρα ορισμένες από αυτές να είναι ανενεργές ή να οδηγούν σε διαφορετικό περιεχόμενο.

Β. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΙΑ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΞΕΧΩΡΙΣΤΑ

Ι. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Α. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Για τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο διανέμονται τα εξής διδακτικά πακέτα:

Α΄ Γυμνασίου:

- Think Teen! 1st Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook – Αρχάριοι*
- Think Teen! 1st Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook – Προχωρημένοι*

Β΄ Γυμνασίου:

- Think Teen! 2nd Grade of Junior High School, Student's Book/ Workbook – Αρχάριοι*
- Think Teen! 2nd Grade of Junior High School, Student's Book/ Workbook – Προχωρημένοι*

Γ΄ Γυμνασίου:

- Think Teen! 3rd Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook

Επισήμανση:

*Στις Α΄ και Β΄ τάξεις Γυμνασίου οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν το διδακτικό πακέτο Αρχαρίων ή Προχωρημένων σύμφωνα με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του τμήματος. Εντούτοις, στις περιπτώσεις των σχολικών μονάδων όπου, βάσει αριθμού τμημάτων, δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις ο διαχωρισμός σε επίπεδα Αρχαρίων/Προχωρημένων για τη διδασκαλία της Αγγλικής στην Α΄ και Β΄ τάξη του Γυμνασίου, οι μαθητές/-ήτριες διδάσκονται τα διδακτικά πακέτα «Προχωρημένων» εκτός κι αν υποβληθεί από τη Διεύθυνση του σχολείου τεκμηριωμένο αίτημα (π.χ. χαμηλό επίπεδο γλωσσομάθειας, σημαντικός αριθμός μαθητών/-τριών με μαθησιακές δυσκολίες κ.ά.) για την ανάγκη διάθεσης του διδακτικού πακέτου «Αρχαρίων».⁶

Β. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Προκειμένου να σχεδιαστεί η διδασκαλία σύμφωνα με το επίπεδο των γνώσεων των μαθητών και μαθητριών κάθε τμήματος, προτείνεται η διενέργεια διαγνωστικής δοκιμασίας στην αγγλική γλώσσα. Η ιστοσελίδα του ΥΠΑΙΘΑ <https://www.minedu.gov.gr/kpg-prostheta/kpg-themata> για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ) περιέχει θέματα περασμένων ετών της διαβαθμισμένης εξέτασης του ΚΠΓ, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διάγνωσης του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών.

Για τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής (ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016):

Α΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Α2-/Β1-
Β΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Β1-/Β1+
Γ΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Β1+/Β2-

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου, οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας Β1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί/-ές:

- να κατανοούν και να παράγουν απλά δομημένα και σαφή κείμενα σχετικά με προσωπικά τους ενδιαφέροντα, όπως το σχολείο, ο ελεύθερος χρόνος, οι κοινωνικές σχέσεις, κ.λπ.,
- να αφηγούνται γεγονότα, να περιγράφουν εμπειρίες και προσωπικά σχέδια και να διατυπώνουν προσωπικές απόψεις,
- να συμμετέχουν, χρησιμοποιώντας την ξένη γλώσσα, σε καθημερινές περιστάσεις διαπροσωπικής επικοινωνίας,
- να παράγουν σύντομα και απλά δομημένα μηνύματα (στον γραπτό και τον προφορικό λόγο) στην ξένη γλώσσα, έχοντας ως ερέθισμα γραπτά κείμενα στην Ελληνική, ή και αντίστροφα.

Για τους/τις μαθητές/-ήτριες οι οποίοι/οποίες στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου θα έχουν κατακτήσει το επίπεδο Β2-, ενδεικτικά, αναμένεται να είναι ικανοί/-ές:

- Να κατανοούν τις βασικές ιδέες/πληροφορίες σύνθετων κειμένων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν αφηρημένες έννοιες σχετικές με ποικίλους τομείς κοινωνικής εμπειρίας ή και

⁶ Εγκύκλιος ΥΠΠΕΘ με Αρ. Πρωτ. 173166/Δ2/18-10-2016 συμπληρωμένη από την Εγκύκλιο ΥΠΠΕΘ με Αρ. Πρωτ. 175515/Δ2/20-10-2016, σε συνέχεια της με Αρ. Πρωτ. 135800/Δ2/23-8-2016 Υ.Α. (ΦΕΚ Β΄ 2732).

τεχνικές πληροφορίες (π.χ. πώς να χρησιμοποιήσει κάποιος μια ηλεκτρική συσκευή).

- Να παράγουν λεπτομερή, ορθά δομημένα και συνεκτικά κείμενα σχετικά με μια ευρεία γκάμα θεμάτων, αναπτύσσοντας κατάλληλη επιχειρηματολογία προκειμένου να υποστηρίξουν τις θέσεις τους ή αναφέροντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας άποψης.
- Να συζητούν στη γλώσσα-στόχο με σαφήνεια, με αμεσότητα και ευχέρεια για ζητήματα που αφορούν τους νέους και τους ενήλικες πολίτες της δικής τους ή μιας ξένης κοινωνίας.
- Να επιλέγουν πληροφορίες σχετικές με τον επικοινωνιακό τους στόχο από ένα ή περισσότερα κείμενα γραπτού ή προφορικού λόγου στην Ελληνική ώστε να παράγουν ένα σχετικά σύνθετο κείμενο στην ξένη γλώσσα ή αντίστροφα.

Γ. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Συμπληρωματικά στις γενικές οδηγίες για τον εμπλουτισμό του μαθήματος και του διδακτικού υλικού για τις ξένες γλώσσες γενικά (βλ. ενότητα «Εισαγωγή»), ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει και άλλες υπηρεσίες του ψηφιακού σχολείου (<https://dschool.edu.gr/>) π.χ. το **Φωτόδεντρο Μικρότοποι** (<https://micro.photodentro.edu.gr/>): Στο Μικρότοπο «Φωτόδεντρο Αγγλική Γλώσσα» (ή «Τα Αγγλικά στο Ψηφιακό Σχολείο») (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/>) υπάρχει ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο για τον εμπλουτισμό των σχολικών εγχειριδίων της Αγγλικής, συγκεκριμένα, το σύνολο των μαθησιακών αντικειμένων (ενημερωτικά, διδακτικά, βιωματικά και διερευνητικά), τα οποία συγκεντρώθηκαν από τα διαδραστικά εγχειρίδια, τα αποθετήρια ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων «Φωτόδεντρο Μαθησιακά Αντικείμενα» και «Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Βίντεο». Ο Μικρότοπος περιλαμβάνει συλλογές του ψηφιακού σχολείου (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/syloges-psifiakoy-scholeiou/>) όπως, για παράδειγμα, ηχητικά αποσπάσματα, ψηφιακές αφηγήσεις, εικονογραφημένα λεξικά, γλωσσάρια, listening, reading και writing apps, υλικό για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας κ.λπ. Υπάρχει επίσης και ένας εξαιρετικά χρήσιμος, για την οργάνωση του μαθήματος, οπτικοποιημένος οδηγός (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/mindmaps/>) που ενημερώνει σε ποιο σημείο των διαδραστικών βιβλίων βρίσκεται ο κάθε ψηφιακός πόρος. Ο οδηγός αυτός μπορεί να αποθηκευτεί και σε μορφή pdf. Τέλος, ο Μικρότοπος προσφέρει πρόσβαση και σε άλλες συλλογές (π.χ. British Council) και μικροσενάρια.

Παρατίθενται παρακάτω ενδεικτικές πηγές και παραδείγματα αναζήτησης και αξιοποίησης ψηφιακού διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο:

- Στον **ιστότοπο του ΙΕΠ** (<https://elearning.iep.edu.gr/course/index.php?categoryid=24>) και στον σύνδεσμο <https://elearning.iep.edu.gr/course/view.php?id=804> το σενάριο “City market places”, επιπέδου γλωσσομάθειας Β1, το οποίο απευθύνεται σε μαθητές/-ήτριες Γ΄ Γυμνασίου, μπορεί να συνδεθεί θεματικά με την ενότητα 8 “Food for thought!” του διδακτικού βιβλίου.
- Στο **Φωτόδεντρο LOR+** (<https://lor.photodentro.edu.gr/>), ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει αναζήτηση Μαθησιακών Αντικειμένων (Μ.Α.). Για παράδειγμα, προκειμένου να εντοπίσει Μ.Α. για την ενότητα 8 “What an experience” του διδακτικού βιβλίου Β΄ Γυμνασίου-προχωρημένοι, ο/η εκπαιδευτικός ξεκινά με τη γενική αναζήτηση «Αγγλικά» και στους πόρους που εμφανίζονται πραγματοποιεί αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά “theme park”, “amusement park” κ.λπ., κάνοντας χρήση των αντίστοιχων φίλτρων (π.χ. βαθμίδα εκπ/σης, ηλικία μαθητή/-ήτριας, επίπεδο γλωσσομάθειας, τύπο αντικειμένου, κ.λπ.). Επιλέγοντας τον τίτλο κάθε μαθησιακού αντικειμένου, εμφανίζονται γενικές πληροφορίες, το κοινό στο οποίο στοχεύει, στοιχεία για τη

διδασκτική προσέγγιση και τους στόχους του Μ.Α. και δυνατότητες επιλογής τρόπων χρήσης (προεπισκόπηση, άνοιγμα σε νέο παράθυρο, λήψη) ή διαμοιρασμού στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Καθώς τα Μαθησιακά Αντικείμενα αφορούν σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα και σε διάφορες γλώσσες, μπορεί να αξιοποιηθεί η διαθεματική προσέγγιση στη διδασκαλία.

- Στο **Φωτόδεντρο LOR+** ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει αναζήτηση Βίντεο. Για παράδειγμα, προκειμένου να εντοπίσει οπτικοακουστικό υλικό/βίντεο για την ενότητα 5 “Times change” του διδακτικού βιβλίου Α΄ Γυμνασίου-προχωρημένοι, και συγκεκριμένα για το Βρετανικό Μουσείο, ο/η εκπαιδευτικός ξεκινά με τη γενική αναζήτηση «Αγγλικά» και στους πόρους που εμφανίζονται πραγματοποιεί αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά “British Museum”, κάνοντας χρήση των αντίστοιχων φίλτρων (π.χ. βαθμίδα εκπ/σης, ηλικία μαθητή/-ήτριας, επίπεδο γλωσσομάθειας, τύπο αντικείμενου κλπ.). Ενδεικτικά, εντοπίζεται ένα βίντεο που αφορά σε μια εικονική περιήγηση έξω από το κτήριο του Βρετανικού Μουσείου, ενώ διατίθεται και ψηφιακός χάρτης του κτηρίου. Βίντεο στην ελληνική γλώσσα μπορούν να αξιοποιηθούν για δραστηριότητες διαμεσολάβησης.
- Για τα βιβλία **Think Teen!** έχει γίνει ηχογράφηση των κειμένων για τις ασκήσεις κατανόησης προφορικού λόγου (**listening activities**). Τα ηχητικά αρχεία καταχωρίστηκαν ως απλά Μ.Α. μέσω ειδικής εφαρμογής η οποία σχεδιάστηκε για τον σκοπό αυτό και περιλαμβάνει ένα ηχητικό αρχείο με την απομαγνητοφώνησή του σε γραπτό κείμενο. Για τις ανάγκες των πέντε βιβλίων της σειράς Think Teen! έχουν εκπονηθεί επίσης αντίστοιχα γλωσσάρια (Glossaries). Τα εν λόγω γλωσσάρια είναι προσβάσιμα μέσα από τα διαδραστικά βιβλία ανά μάθημα, αλφαβητικά και σε εκτυπώσιμη μορφή.
- Η ιστοσελίδα του **Παιδαγωγικού Ινστιτούτου** (<http://www.pi-schools.gr/software/gymnasio/>) φιλοξενεί λογισμικό, με ενδεικτικά σχέδια μαθήματος και σχέδια εργασίας/δράσης (projects), για το μάθημα των Αγγλικών στο Γυμνάσιο (Α΄ - Γ΄ τάξη, για αρχάριους και προχωρημένους), το οποίο μπορεί ενδεικτικά να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και της εξατομικευμένης μάθησης.

II. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Α΄ Β΄ Γ΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Α. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Action. fr-gr 1*, Τεύχος Α΄, **Ενότητες:** 0, 1, 2, 3

Τάξη: Β΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Action. fr-gr 1*, Τεύχος Β΄, **Ενότητες:** 4, 5, 6, 7

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Διδακτικό υλικό: *Micro-intervalle*.

Β. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Για τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο

Γλωσσομάθειας ως εξής (ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016):

Α΄ΓΥΜ	Επίπεδο Α1-
Β΄ΓΥΜ	Επίπεδο Α1
Γ΄ΓΥΜ	Επίπεδο Α1+

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας Α1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί:

- Να κατανοούν και να παράγουν προτάσεις με απλή δομή, λέξεις ευρείας χρήσης και τυποποιημένες εκφράσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ανάγκες της καθημερινής ζωής.
- Να χαιρετούν, να συστήνονται, να δίνουν ή να ζητούν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να ευχαριστούν, να κατονομάζουν αντικείμενα, να περιγράφουν έναν χώρο, ένα άτομο κ.λπ.
- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να αποδίδουν στην ελληνική ένα μήνυμα διατυπωμένο στην ξένη γλώσσα.

Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας αποτυπώνονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016).

Εντούτοις, σε ορισμένα σχολεία ή σε ορισμένες τάξεις ή τμήματα ξένης γλώσσας η προτεινόμενη διδακτέα ύλη ενδέχεται να μην αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών τους και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις πρότερες γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών/-τριών, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους.

Σε κάθε περίπτωση, προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να επιλέγει τους διδακτικούς στόχους, την ύλη και το περιεχόμενο του μαθήματός του/της σε συνάρτηση με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του/της, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, εμπλουτίζοντας το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της και με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο/η ίδιος/ίδια αξιοποιώντας και άλλες πηγές διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού (βλ. ενότητα «**Εισαγωγή**» στο παρόν έγγραφο).

Τέλος, επισημαίνεται ότι κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, τη λειτουργική χρήση της γλώσσας και την κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση.

Συμπληρωματικά σε όσα αναφέρονται στην αρχική ενότητα για τις ξένες γλώσσες γενικά, οι εκπαιδευτικοί Γαλλικής Γλώσσας μπορούν να αξιοποιήσουν στη διδασκαλία τους πρόσθετο εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό που διατίθεται στον ιστότοπο του ΙΕΠ. Πρόκειται για υλικό για την υποστήριξη της διδασκαλίας της Γαλλικής γλώσσας, κατάλληλο για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: <https://www2.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/galliki-glossa-ekpaideftiko-didaktiko-yliko-gia-tin-eks-apostaseos-idaskalia>.

III. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

A. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Deutsch ein Hit! 1*, 1^ο Τεύχος, **Ενότητες:** 1, 2, 3, 4, 5

Τάξη: Β΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Deutsch ein Hit! 1*, 2^ο Τεύχος, **Ενότητες:** 6, 7, 8, 9

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Deutsch ein Hit! 2*, **Ενότητες:** 1, 2, 3, 4

B. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Για τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής (ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016):

Α΄ΓΥΜ	Επίπεδο A1-
Β΄ΓΥΜ	Επίπεδο A1
Γ΄ΓΥΜ	Επίπεδο A1+

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας A1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί/-ές:

- Να κατανοούν και να παράγουν προτάσεις με απλή δομή, λέξεις ευρείας χρήσης και τυποποιημένες εκφράσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ανάγκες της καθημερινής ζωής.
- Να χαιρετούν, να συστήνονται, να δίνουν ή να ζητούν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να ευχαριστούν, να κατονομάζουν αντικείμενα, να περιγράφουν έναν χώρο, ένα άτομο κ.λπ.
- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να αποδίδουν στην ελληνική ένα μήνυμα διατυπωμένο στην ξένη γλώσσα.

Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας αποτυπώνονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016).

Εντούτοις, σε ορισμένες σχολικές μονάδες ή σε ορισμένες τάξεις ή τμήματα ξένης γλώσσας η προτεινόμενη διδακτέα ύλη ενδέχεται να μην αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών τους και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις πρότερες γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών/-τριών, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους.

Σε κάθε περίπτωση, προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να επιλέγει τους διδακτικούς στόχους, την ύλη και το περιεχόμενο του μαθήματός του/της σε συνάρτηση με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του/της, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, εμπλουτίζοντας το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της και με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο/η ίδιος/ίδια αξιοποιώντας και άλλες πηγές διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού (βλ. ενότητα «**Εισαγωγή**» στο παρόν έγγραφο).

Τέλος, επισημαίνεται ότι κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, τη λειτουργική χρήση της γλώσσας και την κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση.

Συμπληρωματικά σε όσα αναφέρονται στην αρχική ενότητα για τις ξένες γλώσσες γενικά, οι εκπαιδευτικοί Γερμανικής Γλώσσας μπορούν να αξιοποιήσουν στη διδασκαλία τους πρόσθετο εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό που διατίθεται στον ιστότοπο του ΙΕΠ:

α) ψηφιακά διδακτικά σενάρια για τη Γερμανική Γλώσσα εναρμονισμένα με τις προδιαγραφές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (ΚΕΠΑ) σύμφωνα πάντα με τους προσδοκώμενους στόχους, τα αποτελέσματα καθώς και την οργάνωση της γλωσσικής ύλης κατά επίπεδο γλωσσομάθειας, που στοχεύουν στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων του προφορικού και του γραπτού λόγου: (<https://www2.iep.edu.gr/el/component/k2/388-didaktika-senaria-gia-ti-germaniki-glossa>),

β) εκπαιδευτικό υλικό συμβατό με το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών και κατάλληλο για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: <https://www2.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/germanika-ex-apostaseos>.

IV. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

A. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Για τη διδασκαλία/εκμάθηση της Ιταλικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει διδακτικό/μαθησιακό υλικό σύμφωνα με τις ανάγκες και το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του/της, από τον εγκεκριμένο κατάλογο διδακτικών σειρών και προαιρετικών βοηθημάτων, ο οποίος εκδίδεται από το ΥΠΑΙΘΑ για κάθε σχολικό έτος.

B. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Για τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής (ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016):

Α΄ΓΥΜ	Επίπεδο A1-
Β΄ΓΥΜ	Επίπεδο A1
Γ΄ΓΥΜ	Επίπεδο A1+

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας A1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί/-ές:

- Να κατανοούν και να παράγουν προτάσεις με απλή δομή, λέξεις ευρείας χρήσης και τυποποιημένες εκφράσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ανάγκες της καθημερινής ζωής.
- Να χαιρετούν, να συστήνονται, να δίνουν ή να ζητούν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να ευχαριστούν, να κατονομάζουν αντικείμενα, να περιγράφουν έναν χώρο, ένα άτομο κ.λπ.

- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να αποδίδουν στην ελληνική ένα μήνυμα διατυπωμένο στην ξένη γλώσσα.

Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας αποτυπώνονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016).

Εντούτοις, σε ορισμένες σχολικές μονάδες ή σε ορισμένες τάξεις ή τμήματα ξένης γλώσσας η προτεινόμενη διδακτέα ύλη ενδέχεται να μην αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών τους και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις πρότερες γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών/-τριών, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους.

Σε κάθε περίπτωση προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να επιλέγει τους διδακτικούς στόχους, την ύλη και το περιεχόμενο του μαθήματός του/της σε συνάρτηση με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του/της, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, εμπλουτίζοντας το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της και με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο/η ίδιος/ίδια αξιοποιώντας και άλλες πηγές διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού (βλ. Ενότητα «**Εισαγωγή**» στο παρόν έγγραφο).

Τέλος, επισημαίνεται ότι κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, τη λειτουργική χρήση της γλώσσας και την κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση.

Ακολουθεί ενότητα για την αξιοποίηση των **διαδραστικών συστημάτων** διδασκαλίας και μάθησης για τις ξένες γλώσσες.

Γ. ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

Εισαγωγή

Τα διαδραστικά συστήματα αποτελούνται από διαδραστικό πίνακα με οθόνη αφής, ηλεκτρονικό υπολογιστή, ειδικό λογισμικό, υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και σχέδια μαθημάτων με δυνατότητα εμπλουτισμού. Ο διαδραστικός πίνακας ενοποιεί τις λειτουργίες του συμβατικού πίνακα με τις λειτουργίες που προσφέρει ένα υπολογιστικό σύστημα, όταν προβάλλεται το περιεχόμενο του μέσω βιντεοπροβολέα. Ο διαδραστικός πίνακας επιτρέπει στον χρήστη να επιτελέσει βασικές λειτουργίες, όπως αυτές που παρέχει ο παραδοσιακός λευκοπίνακας (γράψιμο, σβήσιμο), καθώς και νέες λειτουργίες (αντιγραφή τμήματος της οθόνης, σημειώσεις, αποθήκευση κειμένου ή εικόνας, αποστολή αρχείων κ.λπ.), καθώς λειτουργεί ως οθόνη του υπολογιστή.

Τα διαδραστικά συστήματα διαθέτουν μια μεγάλη γκάμα εργαλείων και περιεχομένου, μπορούν να προβάλλουν ψηφιακό υλικό και επιτρέπουν τη χρήση εφαρμογών και λογισμικών όπως ένα τάμπλετ ή ένας υπολογιστής. Η αξιοποίησή τους στην διδασκαλία των ξένων γλωσσών μπορεί να ενισχύσει τη διαδραστικότητα, να προάγει καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και να προωθήσει τη μαθητοκεντρική προσέγγιση. Η αλληλεπίδραση των μαθητών/-τριών με διαδραστικό, πολυτροπικό και πολυμεσικό περιεχόμενο, ψηφιακό υλικό, πολυμέσα και δικτυακούς τόπους, ενισχύει το ενδιαφέρον τους για μάθηση και ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ εξοικειώνει περαιτέρω τους μαθητές με την τεχνολογία και συντελεί στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας, της συνεργασίας και της δυνατότητας επίλυσης προβλημάτων.

Η αξιοποίηση των διαδραστικών συστημάτων διδασκαλίας και μάθησης δεν μπορεί από μόνη της να αποτελέσει καταλύτη για την αλλαγή του εκπαιδευτικού παραδείγματος, να αλλάξει δηλαδή τις ισχύουσες διδακτικές πρακτικές και μαθησιακές εμπειρίες. Για να είναι αποτελεσματική η χρήση τους και να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι, σημασία έχει ο τρόπος με τον οποίο ενσωματώνονται σε οποιαδήποτε διδασκαλία, και επομένως, η παιδαγωγική προσέγγιση στην οποία στηρίζονται.

Προτάσεις διδακτικής αξιοποίησης

1. Τα διαδραστικά συστήματα ως διδακτικά και μαθησιακά περιβάλλοντα μπορούν να αξιοποιηθούν σε παραδοσιακές προσεγγίσεις διδασκαλίας ως εποπτικό μέσο ώστε η διδασκαλία να αποκτήσει πολυτροπικά χαρακτηριστικά, να διαφωτίσει κάποια σημεία της ύλης και να προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών/-τριών ενώ σε σύγχρονες προσεγγίσεις διδασκαλίας ως μέσο για την αλλαγή των ρόλων των εκπαιδευτικών αλλά και των μαθητών/-τριών στους/στις οποίους/-ες δίνεται χρόνος, χώρος και πρωτοβουλία ώστε να συμμετέχουν πιο ενεργά και δημιουργικά στη μαθησιακή διαδικασία και στην οικοδόμηση της γνώσης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

α) Στη διαδραστική οθόνη μπορούν να προβάλλονται τα ψηφιακά εμπλουτισμένα διαδραστικά σχολικά βιβλία (σε μορφή pdf/html) από το Ψηφιακό Σχολείο (<http://ebooks.edu.gr/>) και το ψηφιακό υλικό που διατίθεται σε αυτά όπως παρουσιάσεις, ασκήσεις, εκπαιδευτικά παιχνίδια, βίντεο, ηχητικά αποσπάσματα, χάρτες, εικονογραφημένα λεξικά, γλωσσάρια κ.ά. καθώς επίσης και μαθησιακά αντικείμενα από το Φωτόδεντρο και άλλα εγκεκριμένα αποθετήρια εκπαιδευτικού υλικού.

β) Στη διαδραστική οθόνη μπορεί να προβάλλεται ψηφιακό υλικό, όπως κείμενα, παρουσιάσεις, βίντεο, εικόνες, ιστοσελίδες, το οποίο επιλέγει ο/η εκπαιδευτικός για να ενισχύσει την κατανόηση και εμπέδωση ποικίλων γλωσσικών φαινομένων, επικοινωνιακών λειτουργιών και την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσα από πολλαπλές πηγές. Για παράδειγμα, μπορούν να προβληθούν:

- Κείμενα, απλά γραπτά ή πολυτροπικά, επιλογής των εκπαιδευτικών ή παραγωγής των μαθητών/-τριών, προκειμένου οι μαθητές/-ήτριες να τα επεξεργαστούν στην ολομέλεια ή σε ομάδες, να συζητήσουν θέματα σχετικά με τη γλώσσα και το περιεχόμενο, να εντοπίσουν τα πιο σημαντικά και ενδιαφέροντα στοιχεία σχετικά με το θέμα του κειμένου, να αξιολογήσουν τις πληροφορίες που παρουσιάζονται και να προβούν σε τυχόν αλλαγές/διορθώσεις κάνοντας χρήση των εργαλείων του διαδραστικού πίνακα (προσθήκη σχολίων, χρωματικών επισημάνσεων, υπογράμμισης κ.ά.). Ακόμα, μπορεί να γίνει σύγκριση κειμένων, με τη λειτουργία «διαμοιρασμός οθόνης», προκειμένου να αναδειχθούν διαφορετικές προσεγγίσεις και οπτικές, κειμενικά χαρακτηριστικά και σημειωτικοί πόροι εμπλουτισμού των κειμένων.

- Βίντεο που παρουσιάζουν με κατάλληλο τρόπο πληροφορίες σχετικά με πολιτισμικά, ιστορικά, γεωγραφικά κ.ά. στοιχεία της ξένης γλώσσας ή σχετικά με διάφορες θεματικές όπως διατροφή, άθληση, εργασία, περιβάλλον κ.ά. που σχετίζονται με αντίστοιχες ενότητες του διδακτικού υλικού, ως μέσο για την απόκτηση περαιτέρω γνώσεων γύρω από τα θέματα αυτά. Επίσης, μπορούν να προβληθούν βίντεο με περιεχόμενο προφορικής αλληλεπίδρασης στην ξένη γλώσσα (αποσπάσματα αυθεντικής επικοινωνίας). Τα βίντεο αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν ως αφόρμηση για πραγματοποίηση δραστηριοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου καθώς και ομαδοσυνεργατικών και διερευνητικών εργασιών.

γ) Οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διενέργεια και δημιουργία διαδραστικών ασκήσεων κλειστού τύπου όπως αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενών, πολλαπλής επιλογής κ.ά. με την αξιοποίηση κάποιου ελεύθερου λογισμικού από το διαδίκτυο ή των εργαλείων που βρίσκονται στις ψηφιακές πλατφόρμες e-class και e-me (π.χ. e-me content). Καθώς οι ασκήσεις είναι πολυτροπικές βοηθούν στην καλύτερη κατανόηση και κινητοποιούν τους/τις μαθητές/-ήτριες. Επίσης, μπορεί να γίνει παράλληλη χρήση λεξικών ή γλωσσαρίων ενώ υπάρχει και ανατροφοδότηση οπότε οι μαθητές/-ήτριες μπορούν να ενημερωθούν άμεσα για τις απαντήσεις τους και να δουν το τελικό τους «σκορ». Επιπλέον, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν επικουρικά για τη διενέργεια ανοικτών δραστηριοτήτων όπως ιστοεξερευνήσεις και εκπαιδευτικά παιχνίδια που βρίσκονται στα ψηφιακά εμπλουτισμένα σχολικά βιβλία ή για την αναζήτηση και αξιοποίηση πληροφοριών από το διαδίκτυο ή για τον καταγισμό ιδεών από όλους/όλες τους/τις μαθητές/-ήτριες.

2. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση των δεξιοτήτων ψηφιακού γραμματισμού των μαθητών/-τριών στο πλαίσιο εκμάθησης της ξένης γλώσσας. Ειδικότερα, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για την από κοινού σύνθεση, επεξεργασία και χρήση ψηφιακών πολυτροπικών και πολυμεσικών κειμένων, παρουσιάσεων καθώς και άλλων σύγχρονων μορφών ψηφιακών κειμενικών ειδών (πληροφοριογραφήματα, χρονογραμμές, ψηφιακές αφίσες, εννοιολογικοί χάρτες, ψηφιακές αφηγήσεις κ.ά.) με τη χρήση αντίστοιχων ψηφιακών μέσων και εργαλείων. Για παράδειγμα, μπορεί να διευκολυνθεί η από κοινού σύνθεση ή επεξεργασία ενός ψηφιακού «κειμένου» που να σχετίζεται με το περιεχόμενο μίας ενότητας του σχολικού βιβλίου και ο εμπλουτισμός του με ψηφιακούς πόρους όπως σταθερές ή κινούμενες εικόνες, γραφήματα, βίντεο, συνδέσμους στο διαδίκτυο κ.ά.

3. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση των δεξιοτήτων κριτικού γραμματισμού των μαθητών/-τριών στο πλαίσιο εκμάθησης της ξένης γλώσσας. Ειδικότερα, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για να συμβάλουν στην ανάπτυξη της κριτικής στάσης που πρέπει να υιοθετήσουν οι μαθητές/-ήτριες απέναντι στα ψηφιακά περιβάλλοντα και στο διαδίκτυο γενικότερα, όπως η αξιολόγηση των πληροφοριών που αναζητούν στο διαδίκτυο καθώς και ζητήματα ασφάλειας και ψηφιακής πολιτείας. Επίσης, μπορούν να συμβάλουν στην διερεύνηση

του τρόπου αξιοποίησης των ψηφιακών πόρων και την ανάπτυξη των μεταγλωσσικών δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών. Για παράδειγμα, ηλεκτρονικά λεξικά και σώματα κειμένων (συμφραστικοί πίνακες) καθώς και άλλες συναφείς εφαρμογές μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάδειξη των επιμέρους σημασιών ή αποχρώσεων του λεξιλογίου της ξένης γλώσσας σε σύγκριση με την ελληνική καθώς και τη μελέτη γλωσσικών (γραμματικοσυντακτικών, σημασιολογικών και πραγματολογικών) φαινομένων καθώς αυτά τα ψηφιακά περιβάλλοντα προσφέρουν στους μαθητές/-ήτριες πρόσβαση σε αυθεντικά γλωσσικά δεδομένα και παραδείγματα χρήσης της γλώσσας και συνεπώς ευνοούν τη διερευνητική μάθηση και τη διενέργεια προφορικών και γραπτών εργασιών.

4. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να διευκολύνουν την υλοποίηση σχολικών δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων σε συνεργασία με άλλα σχολεία της Ελλάδας αλλά και διεθνών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων συνεργασίας μαθητών/-τριών (π.χ. eTwinning, Erasmus κ.ά.) καθώς μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διεξαγωγή τηλεδιασκέψεων με το συνεργαζόμενο σχολείο ή τάξη του εσωτερικού ή του εξωτερικού.